

LÁTNIVALÓK, PROGRAMOK A TISZAZUGBAN

Szolnok

Az ősi városközpont a Tisza jobb partjára települt (amelyet nem veszélyeztettek az árvizek), később a város „átlépte a Tiszát, és a másik parton felépült a Kertváros és Szandaszőlős. E területeket átszeli a Holt-Tisza – ölelésében az Alcsi-sziget nagyrészt **üdülőterület**.

A belvárosban a Kossuth tér központi épülete az eklektikus **Városháza** (1884), oldalfalán tábla emlékezik meg Kossuth szolnoki toborzó beszédéről. Szemben áll az 1860-as években, késő klasszicista stílusban emelt **Damjanich János Múzeum**.

A *vendégségben őseink háza* táján című régészeti kiállítás elénk tárja, hogyan változott az ember közvetlen környezete, a lakóháza az évezredek folyamán. A *Mesterségek művészete* néprajzi kiállítás, mely kiemeli a táji adottságok következtében meghatározó népművészeti ágakat : a fazekasságot és a szücsmesterséget. Néprajzi témájú a *Népélet a Közép-Tisza vidékén* című állandó kiállítás anyaga is, történeti a *Városi polgárok a századelőn* című bemutatóé. A *Szolnoki Képtár* a művésztelepen született alkotásokat mutatja be. Önálló tárlat született *Pólya Tibor* rajzaiból és karikatúráiból is.

A Kellner Gyula utcában az **evangélikus templomot**, a **megyeháza** (1878) közvetlen szomszédságában pedig a **Tudomány és Technika Házát** érdemes szemügyre venni, mindkettő az eklektikus stílust képviseli. A Szabadság téren állítottak *emlékművet* az 1849-es szolnoki csatában elesett honvédeknek.

A Zagyva hídján túl történelmi emlékhelyre érünk : Damjanich János honvédtábornok és katonái előtti tisztelgésért *Radnai Béla* fehér carrarai márványból készített szobrot.

A város egyik színpontja, jellegzetessége és híressége, a **Művésztelep** a régi vár helyén kialakított parkban.

A művészteleppel szemben látható *Papi Lajos* szobrászművész **Török kútja**, valamint a **vártemplom** korai klasszicista épülete (*Homályossy Ferenc*, 1822-1824, Szent István király u. 2.).

A *Tabán* városrész régen halászfalu volt, még őrzi egykori szerkezetét. Kanyargós, hangulatos utcácskái egyikében egy, az 1930-as években épült halászházból a Damjanich Múzeum **tájházat** alakított ki, ahol az egykori halászati eszközöket mutatják be. (Tabán utca 24.) A Zagyva-parti kis lakótelepi parkban az aradi vértanúknak állítottak **emlékhelyet** fából faragott portrékkal. Ez idő szerint három közúti **híd** vezet át a Tiszán, illetve a Holt-Tiszán, s vasúti híd szolgálja a vonatközlekedést. Az átkelést a Zagyván is vasúti, gyalog- és közúti hidak teszik gyorsabbá.

A vízen járók a jobb parton, a híd alatti evezősház stégjénél köthetnek ki, fölötté a bal parton a kajakozóknak, s a kenusoknak épített ki szakosztályuk stéget. Azzal szemben a jobb parton, a Tisza Szálló előtt alakult ki a hajóállomás kikötője.

A mostani Tisza-híd feljáratánál *Lajos József* alkotása a tiszai hajósokra emlékezteti a **sport- és szabadidőközpontba**, a *Tiszaligetbe* igyekvőket. A szállodás és vendéglátóhelyek mellett tenispályák, sportcsarnokok, erdei tornapálya, horgászto és termálvizes **strandfürdő** várja a látogatókat. Nátrium-hidrogénkarbonátos termálvize reumatikus és nőgyógyászati panaszok enyhítésére alkalmas.

A folyóparti **sétány** a város legszebb része – a város szülöttjének, *Verseghy Ferencnek* a mellszobrával, szökőkutakkal.

Gesztenyefákkal szegélyezett út vezet az 1928-ban épült **Tisza Szállóhoz és Gyógyfürdőhöz** (Verseghy park 2.). Neobarokk épületében a hajdani török fürdőket idézi a gyógyfürdő.

A szállóval szemben a **Szigligeti Színház** épülete (1912, *Englert Károly*, Tisza park 1.) 1991-ben nyerte el a mai külsejét, mely a szecessziót modern építészeti stíluselemekkel ötvözi. Előtte áll a névadó, Szigligeti Ede bronzszobra (*Pogány Gábor Benő*).

A sétánytól pár perc sétára található a *molnárfecske telep*. Ritkaság ez, belvárosi házak erkélyei alatt alakult ki a madarak fészkelő telepe, mely 1980 óta védett, s az országban a legnagyobb (Szapáry út).

A Szapáry út végén, a Tisza-parton 1972-ben nyílt meg a **Galéria** gyönyörű környezetben. A mór stílusú, 1899-ben *Baumhorn Lipót* tervei alapján épült egykori zsinagóga ma az ország egyik legszebb kiállítóhelye, s hangversenyek helyszíne is (Templom u. 2.). A barokk **ferences (belvárosi) templom és kolostor** Szolnok jelentős műemléke. Hozzá tartozik a klasszicista stílusú, volt ferences gimnázium is. A templommal szemközti késő barokk szobrot, a „*Szomorú Jézust*” (1880) eklektikus építmény védi az időjárás viszonyosságoktól.

A klasszicista **Indóház** az ország legrégebbi megmaradt vasútállomás épülete. Néhány száz méterre (Temető u. 7.) a **Szent Lélek Templom** neoreneszánsz épületén az olasz *novecento* hatása érződik.

A **szabadtéri vízügyi múzeum** a városon túl, a Besenyszögre vezető út mellett, az úgynevezett *Milléren* vízügyi gépeket és a Tisza-vidék gazdálkodásának 200 éves történetét is bemutatja.

A *Szórói (Karcasai) Holt-Tisza horgásztó* környezete beépítetlen, őshonos galériaerdeje teljes egészében megmaradt. A *Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet* részeként szentély típusú holtágnak számít.

A hajókirándulás, a horgászat, a vadászat és a lovaglás kedvelői is találnak terepet hobbijukhoz.

A 442-es főút mellett, *Szandaszőlősen* tekinthetjük meg a **Magyar Repüléstörténeti Múzeumot** (Kilián u. 1.). Alapítványa (1973) a hadrendből kivont harci gépek, helikopterek megőrzését vállalta a ma már bárki számára nyitott területen, a laktanya mellett.

Minden évben megrendezésre kerülő programok :

- Szolnoki Gulyásfesztivál Országos Gulyásfőző verseny - minden év szeptemberében
- Szolnoki Zenei Fesztivál – minden év márciusában
- JNSZM Turisztikai Napok és Kiállítás – minden év tavasza
- Nemzetközi Kiállítás és Vásár – május, Tiszaliget

Szolnok-Szandaszőlős

Magyar Repüléstörténeti Múzeum (5000 Szolnok, Kilián u. 1.)

06/56/505-100 www.repulomuzeum.hu

Szolnok város déli részén fekszik Magyarország legnagyobb katonai repülőgép-gyűjteménye. A kiállításon polgári-, rendőrségi-, vízügyi- és sportrepülőgépek is megtekinthetők. A

látogatóknak lehetőségük van néhány gépmadarba is beülni, így átélhetik, hogy milyen volt régen pilótának, vagy utasnak lenni.

A gyűjtemény különleges darabja az 1944-ben lelőtt, s bő fél évszázad múltán a Balatonból kiemelt IL-2-es gép roncsa. A múzeum egyszersmind archívum is, tárgyi és írásos emlékekkel. A világ repüléstörténetéről átfogó képet alkothat a látogató a több mint félezer repülő makett segítségével.

Rákóczifalva

A túlparti Vezseny nevével együtt emlegetett, de bal parti megállónk határát éppúgy érintő nagy Tisza-kanyar – csakúgy, mint a kissé délebbi **RÁKÓCZIÚJFALUBAN**- Rákóczifalván is megadja a horgászat és a vízi sportolás lehetőségét.

B.A.P. Macihad Macimúzeum és Kiállító terem (5085 Rákóczifalva, Szabadság tér 3.)

06/20/568-7736

www.macimuzeum.hu

Mesevilágba érkezik a Maci Múzeumba látogató felnőtt és gyermek egyaránt. A múzeumban a legidősebb régi farostos mackók közel száz évesek. A bemutatott játékmackók, a történelem különböző korszakait elevenítik meg különleges, korhű ruháikban. Közel 600 kiállított játékmackó reprezentálja a több mint 1500 darabos gyűjteményt, amelyek száma évről évre növekszik. A történelmi ruházatba öltöztetett játékok a világ számos játékmackó gyárából származnak. A macihadban múzeumi ritkaságokat, illetve híres emberek kedvelt mackóit is megtekinthetjük.

Minden évben megrendezésre kerülő programok :

- Kuruc hagyományőrző ünnepség – minden év márciusában
- Sport és Ifjúsági Programok – áprilisban és májusban

Martfű

Messziről köszönnek az úton járóknak Martfű ipari épületei – az itteni cipőgyártás (Tisza cipő) történetét a művelődési központ helytörténeti kiállítása tárja fel (Mártírok út 1.).

Martfűn modern **városháza** s két egyedi stílusú **templom** teszi különleges atmoszférájúvá a *Gyurcsék Ferenc* szobrászművész Szent István király szobrával díszített főteret.

A katolikus templom a modern építészet különlegessége. Az úgynevezett számárhátíves épület alaprajza jeruzsálemi kereszt alakú. A templomban indiai stílusjegyek ismerhetők fel. Az ablakokat Mohai Attila iparművész tervezte.

A pihenni vágyókat az új építésű Martfű Termál Spa Hotel és Camping (info@toma-bau.hu) várja. A camping területén komfortos és minden igényt kielégítő apartmanok várják az utazókat., illetve sátorozási lehetőség valamint lakókocsi és lakóbusz fogadására alkalmas hely is biztosított. A camping területén található egy gyönyörű tó, melyet körbevesz egy vadregényes nádas. A tó fölé pedig 2010-ben megépítésre került egy szabadtéri (ún. tó színpad) színpad, ahol különböző színházi darabokat, valamint koncerteket tekinthetnek meg az érdeklődők.

A Termál Spa Hotel közvetlen szomszédságában található a strand és uszoda. A komplexumban a termálvizes medencéken kívül élményelemekkel tarkított termálvizes medence is tartozik, valamint a gyermekek pancsolását hivatott kiszolgálni a gyermekpancsoló medence. A fent említett medencéken kívül található még egy tanmedence is az uszodában. A 2010-es év fejlesztésének köszönhetően átadásra kerültek homokos strandröplabda pályák, valamint lánitenisz pályák, illetve egy szabadtéri úszómedence is. Az uszodában a környéken egyedülálló szórakozási lehetőséget kínál a 3 méteres magasságban elhelyezett trambulín, ahonnan a bátor jelentkezők alávetethetik magukat a 4 méter mély feszített víztükrű medencébe. A medence borítása is egyedi, saválló acéllemez, mely azon kívül, hogy nagyon esztétikus egyben kiváló sterilitást is biztosít. Külön élmény az öltöző szinten elhelyezett kis kör alakú ablak, ahonnan az uszoda 4 méteres medencéjébe gyönyörködhet a látogató alulról.

A gyerekek szórakozását hivatott továbbá szolgálni a Water Ball nevű találmány is, amely egy 2 méter átmérőjű, átlátszó labda. A labdába bezárják a vállalkozó gyereket és feltöltik 14 percre elegendő levegővel. A labdával a gyakorlottabbak tudnak a víz tetején járni.

A camping területén lehetőség van túra kenek kölcsönzésére is, melyet a kevésbé gyakorlottak a területen elhelyezkedő tapon tudnak kipróbálni. A bátrabbak akár egy tiszai kenutúrára is jelentkezhetnek a camping recepcióján. A túrát vezető kíséri! A túrák különböző hosszúságúak, attól függően, hogy a résztvevők milyen hosszú időt szeretnének a vízen eltölteni.

A Camping területén helyet kapott még egy kétpályás modern bowling pálya, biliárdasztal, csocsó, valamint ping-pong asztal és szabadtéri óriás sakk is.

Martfűről érdemes egy kisebb kitérőt tenni **Kengyel** irányába, ahol egy használaton kívüli szélmalom tekinthető meg. A szélmalom kulcsát a régi tanyasi iskolában adják oda az érdeklődőknek.

Tiszaföldvár

Tiszazugi Földrajzi Múzeum (Tiszaföldvár, Iskola út 6.)

06/56/470-135

www.djm.hu

Tiszaföldvár természettudományi, irodalomtörténeti, néprajzi anyaga, térképtára, földrajzi és helytörténeti fotókollekciója mellett az ország harmadik legnagyobb őslénytani gyűjteményével büszkélkedhet. Értékes és egyedülálló darabja a gyűjteménynek a Tisza medréről 1968-ban kiemelt bődönhajó.

Két-három kilométerre Tiszaföldvártól a Tisza ártere a *Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet* részeként védelem alatt áll. A város másik védett területtel is érintkezik : a *Körös-ártérrel*.

Tiszaföldvár Homokréten található egy gyönyörű farm. A farmon több mint 300 ló található, valamint az ide látogató testközelből megismerheti a magyar szürkemarhákat, valamint egy bölény csorda is látható. Ha szerencséje van a látogatónak láthatja, hogyan terelik a gulyát itatáshoz. A farmon közvetlen közelből láthatóak különböző fajtájú lovak. A vállalkozóbbak akár lovas oktatáson is részt vehetnek futószáron vagy, ha már haladó lovasok, akkor lehetőség van tereplovaslásra is. A farmon lovak kiképzése, belovaglása is folyik. Továbbá előzetes bejelentkezés alapján sétakocsikázásra is van lehetőség.

Cibakháza

A homokos talajon szőlőskertek és gyümölcsösök virágoznak. A folyószabályozáskor keletkezett a csaknem 17 km hosszú **Cibakházi Holt-Tisza**. Ez ma elsősorban horgász- és pihenőhely, s mert vizét a Tiszából frissítik, kedvelt *szabad strand*.

A település látványossága a római katolikus templom, a Turulmadár-szobor, az Aradi 13-ak emlékműve, a Kopjafa a Szabadság téren és a hősi emlékmű a Czibak Imre téren.

Aki Cibakházán jár, időzzön el egy pillanatra a Holt-Tisza mellett. Készítsen egy fotót a tündöklően csillogó naplementében a Holt-Tiszánál.

Cibakházi utunk alkalmával ne hagyjuk ki a faluban található pékség kis üzletét sem, ahol mindig friss péksüteményt lehet kapni.

Minden évben megrendezésre kerülő programok :

- Cibakfeszt – minden év nyarán

Nagyrév

Nagyrév határában természetvédelmi terület a parti fecskék fészkeinek telepe. Nagyrévnél ugyancsak a Tisza ártere a legvonzóbb, a folyóparti élőhelyek jellegzetes növény- és állatvilágával, partifecske fészkelő helyekkel, apróvadás vadászterületekkel kínálkozik megállóhelyül.

A falu a határában magasodó *Zsidóhalom* révén a korai bronzkori *Nagyrévi kultúra* névadója.

A faluból köteles komppal lehet átjutni a Tisza jobb partjára Újbögre. A komp csak megfelelő vízállás esetén szállít utasokat.

Tiszakécske

A már Tiszakécskéhez tartozó *Tisزابög* nevezetése – a *Kincsem Part Millecentenáriumi Emlékhelyen* – egy XII-XIV. sz-i gótikus **templom** maradványa. Tisزابögnél, a nagy kiterjedésű *Gerje-Perje-sík* déli szélének **madárparadicsomában** vízimadarak – többfajta *réce, bölömbika, gulipán, dankasirály, barna rétihéja* – költenek. A nyár végén gázlómadarak tömege lepi el a kubiktavakat. A hófehér *kócsagok, kanalas gémekek, gólyák és szürke gémekek* látványa felejthetetlen élmény. A terület növényvilága is kínál különlegességeket, ilyen például a *szibériai nőszirom, a mocsári nőszirom, a hússzínű ujjaskosbor*. A szikes pusztai területeken tavasszal pompázik a *kamilla*, hajnali és esti órákban az illóolajokban gazdag *kakukkfűvek* illata érződik a levegőben. A *sziki őszirózsa és a magyar sóvirág* kék-lila virágtömege az ősz beköszöntét jelzi.

Tiszakécskén, a vizek városában, a parton 300 méter hossza homokos **szabad strand** működik, alsó szakaszán a Tisza-túrák résztvevői hagyományosan kikötnek. A strand feletti szakaszon, a hajóállomáson akár 30 férőhelyes hajót is lehet bérelni, de fogadnak magán kishajókat is.

Az *Arany János Művelődési Központban* (Béke út 142.) nyaranta a **Tiszakécskei Képzőművészeti Alkotótábor** időszaki kiállítása tekinthető meg.

A Kossuth úton érdemes betérni *Gyalai Béla* festőművész *Műterem Galériájába* (Kossuth u. 82. 76/441-386) A hangulatos ókéscei környezetben, népművészeti értékek között láthatók az olajfestmények, akvarellek és pasztellképek.

A volt ókéscei községháza épületében alakították ki a **Helytörténeti Gyűjteményt**, itt mutatják be régi korok használati tárgyait. A Templom téren találjuk a *Református Kollégium Iskola Galériáját* (76/440-107).

A Strand utca elején, a *Sportligetben* van az 1200 méter hosszú, 1971 óta működő **kisvasút** állomása – ezzel mehetünk a termálfürdőbe május 01. és augusztus 31. között naponta.

A Strand utcán sétálva a Tisza-part felé, a város egykori polgármesteréről elnevezett *Miskó István sétányon* jutunk fel a **kilátóhoz**, ahonnan feltárul a páratlan szépségű folyókanyarulat, s a Tisza-parti **Termálfürdő, Kemping és Vendéglő** látképe. A 33 méteres fedett uszoda és a legújabbban hét elemet felvonultató **élményfürdő** is várja vendégeit.

Az *Ókéscei Holt-Tisza* Tiszakésce alatt természetes lefűződéssel keletkezett két évszázaddal ezelőtt. Az árvízvédelmi töltések megépülése után a belvizek tárolása mellett halgazdaságként is hasznosították vízfelületét, ezért több töegységre bontották. A közel 100 hektáros holtág és a környező nádasok igen gazdag növény- és állatvilágnak adnak otthont. Nyaranta láthatunk itt *kócsagokat, kanalas gémekeket, fekete gólyákat, szürke-, vörös gémekeket és számos vadkacsafajt*. Mellettük jól megfér a szárcsa és a búbos vöcsök. A növényvilág érdekessége a *fekete nádálytő*, mely számos bajra gyógyír. A terület sétaúton körbejárható.

A Tisza gátján egészen Tiszaugig el lehet kerékpározni (amennyiben a gát teteje nincs felázva). Az országos közutak mellett Tiszabög és Kerekdomb között 15 km hosszan vezet kerékpárút is.

A tiszakéscei holtág kiváló horgászhely. A part mellett sátorozási lehetőség is van.

Tiszakésckéről sétahajóval el lehet jutni Tiszakürtre, ahol megtekinthető az arborétum, valamint kipróbálható az arborétumban felépített kalandpark is.

Tiszakésckén, nyáron számtalan disco üzemel, illetve strand partyk is megrendezésre kerülnek.

Tiszakürt

Tiszakürti Arborétum (5471 Tiszakürt, Bolza gróf út. 5.)

56/318-338

www.arboreta.hu

Közel 150 évvel ezelőtt, a Tisza és a Hármaskörös által közrefogott területen alapították a mai arborétumot. Gróf Bolza József kezdte meg a mai arborétum ősparkjának a telepítését, amely egyben a kastély kertje volt. A kert főbb értékeit az „Öregkerti” részen található famatuzsálemek adják, elsősorban a tölgyek és a platánok, de az újabb telepítések között is találunk ritkaságokat. Az arborétumban egy 14 méter magas kilátóról csodás panoráma tárul elénk. Az arborétum 60 hektár területet foglal magába ahol több mint 900 fajból álló növényállományt tekinthet meg az ide látogató. Az arborétumot 2001-ben Országos Természetvédelmi Területté nyilvánították. Az elmúlt évek fejlesztéseinek köszönhetően egy modern, minden igényt kielégítő látogatóközpontot alakítottak ki, valamint egy kalandpark is várja az ide látogatókat.

Az arborétum faritkaságai közül megemlítendő a „hármás-platán”, az „öregtölgy”, a magnóliák valamint a 80-100 méteres magasságúra is megnövő hegyi mamut fenyő, valamint az ezen a vidéken ritkaságnak számító rhododendronok.

Az arborétum szomszédságában lehetőség nyílik egy kellemes sétahajózásra az élő Tiszán. A hajút alkalmával a résztvevők közvetlen közelségből tekinthetik meg „szőke folyónkat”. A hajózás alkalmával megtekinthetők a tiszai halász szerszámok, varsák, valamint kis szerencséivel mocsári teknősök és egyéb más apróvad látható. A hajókázás előzetes bejelentkezés alapján vehető igénybe (06/20/431-1052 vagy 06/70/292-3822).

Kalandpark a Tisza-kürti Arborétumban

2009-ben megnyitotta kapuit az ország egyetlen arborétumban működő kalandparkja. A kalandpark kialakítása univerzális. Egyaránt alkalmas gyerekeknek és felnőtteknek. Mindazoknak ajánljuk, akik aktívan szeretnének pihenni. A kalandparki adrenalin bomba és megmérettetés után jól esik egy kellemes séta a vadregényes erdőben a festő szépségű rétek között. A kalandpark elemei a következők. Magaslati kötélpálya 10 híddal 3,5 méteres magasságban, 100 méteres drótköteles lecsúszás (canopy) 8 méteres magasságból, óriáshinta ahol 12 méteres magasságból szabadeséssel kezdődik a szédületes, 24 méteres kilengésű hintázás, amely közben egy pillanatra átélhető a súlytalanság csodálatos érzése is, valamint minden résztvevő belekóstolhat az íjászatba sport reflex íjakkal. Ezen kívül lehetőség van még különböző szervezett játékos programokon való részvételre is, valamint csapatépítő tréningek lebonyolítására is.

Az arborétum főbejárata előtt található *Papi Lajos Madáritató díszkútja*, melybe folyamatosan artézi víz cserélődik.

2010-ben megnyitotta kapuit a látogatók előtt a **Helytörténeti Múzeum** (Felszabadulás u. 10.). A Helytörténeti Múzeumba a belépés díjtalan.

További látnivalók a faluban a neobarokk református templom, és az I. és II. világháborús emlékmű. A falu két híres és díjnyertes bortermelővel büszkélkedhet (Tálas László családi borászata és Benkó József borászata). Előzetes igény esetén lehetőség van borkóstolóra és bepillantani a bortermelésbe (Tálas László 06/30/357-8481).

Minden évben megrendezésre kerülő programok :

- Húsvét az arborétumban – minden év húsvétján
- Gyermeknap – minden év májusának utolsó vasárnapján
- Szent-Iván éji tűzugrás az arborétumban – minden júniusban
- Falunap – minden év júliusában
- Bográcsos főzőverseny és multság – minden év augusztus 20-án
- Szüreti multság – minden év szeptemberében

Tiszaug

Tiszaug mindig fontos folyami átkelőhelynek számított, a rendszeres kompjáratot 1865-ben indították meg. Az első híd építése (1929) óta többször, utoljára 2001 nyarán volt itt hordógörgető hidászünnep. Napjainkban Tiszaugnál komp nem üzemel.

Évről évre felkereshető a *Kézművesek Tanyája*, tevékenységéhez kapcsolódik a hangulatos **fafaragó kiállítás**.

A gyönyörű természeti adottságokkal megáldott élő Tisza, és az 54 hektáros, patkó alakú holtág háborítatlan szépségű partjaival büszkélkedő Tiszaug joggal vált kedvelt kirándulóhellyé.

Tiszaug határában ritkaságnak számít *Körtvélyes*, a vadkörtes-galagonyás liget, amely ökológiai megfigyelés alatt áll. Az őshonos vadkörtefák árnyéka menedéket nyújt olyan madaraknak, mint a *nagy kócsag*, a *hamvas rétihéja*, a *szürke gém*.

A tiszai átér itt is a tájvédelmi körzet része. Horgászhelyként is egyre népszerűbb a **szabad strand** a Tisza fővenyes partján. A folyó holtágával határolt *Kelem* nevű határrész a folyószabályozáskor került át a jobb partra.

Tiszainoka

1995-ben nyílt meg az *Art-Farm szoborkerttel*, műhellyel, vendégházzal és sátorozó hellyel. A falu alatti kedvező adottságú **szabad strand** igen népszerű a helyiek előtt és az itt nyaralók körében. Tiszainokán minden nyáron diákok százai fordulnak meg táborozások keretén belül.

Cserkeszőlő

Szénhidrogén kutató fúrás közben 1943-ban nagy mennyiségű oldott ásványi anyagot tartalmazó termálvizet találtak. Kezdetben a homokba ásott lefolyócsatornához jártak a reumás betegek! Az alkáli-kloridos és hidrogén-karbonátos **hévíz**, amely jodid-ion tartalma következtében a jódos gyógyvizek csoportjába sorolható, elsősorban mozgásszervi, reumatikus betegségek és nőgyógyászati gyulladások utókezelésére javallott. Ivókúrára is sikeresen alkalmazható.

A **Strand- és Gyógyfürdő** bejáratánál *Tourinform-iroda* működik.

Ha elindulunk felfedezni a községet, az egykori *Színyei Merse-kastély* mellett 1902-ben épült műemlék **borospincét** (Tópart út 7.) kereshetünk fel a település nyugati szélén a 44-es út mellett. A községtől délnyugatra, központjától mintegy 7 km-re az *Aranyosi-erdő* a Tiszazug legmagasabban fekvő, egyben legváltozatosabb része.

A strand előtti fő utcán, nyáron bazárok és éttermek, vendéglátóhelyek sokasága várja az ide látogatókat.

A 2008-ban megnyitott Aqua-Spa-Hotel recepcióján lehetőség van előzetes bejelentkezés alapján **quad** túrákra a tanyavilágban. A túrákat minden esetben túravezető kíséri.

A strand bejárata melletti Aqua-Lux Hotelben lehetőség van bowlingozásra.

Minden évben megrendezésre kerülő programok :

- Cserke Vitéz Napok – minden év júliusában

Kunszentmárton

A *Nagykunság*, a *Tiszazug* és a *Körös-völgy* találkozásánál, a *Hármas-Körös* bal partján elterülő városból kellemes kirándulások, kerékpár túrák tehetők, s a vadászok és horgászok is szívesen keresik fel. A *Körös-ártér* a *Körös-Maros Nemzeti Park* részeként védelem alatt áll, növény- és állatvilágát az ártéri erdők, rétek, mocsaras holtágak jellegzetes társulásai és fajai alkotják.

Történeti, kulturális érték a Kerületiház utcai **Helytörténeti Múzeum**, a főtéri **Városháza** (XVIII.sz.) és a Deák Ferenc utcai, szecessziós stílusú **zsinagóga**. Néhány hagyományos kismesterség még fennmaradt : szücs, fazekas és szitakészítő dolgozik itt.

A városban látható a **Nagykun Kerületi Börtön!**

Minden évben megrendezésre kerülő programok :

- Tiszazugi Napok rendezvénysorozat – minden év júniusában
- Rockfesztivál – minden év júliusában
- Szent Márton-napi kulturális programok – minden év novemberének közepén

Lakitelek-Tóserdő

A fürdő mellett a Fenyő, majd a Szivárvány úton érjük el a *Holt-Tisza* kanyarulatánál, a kis híd mellett kialakított **szabad strandot**. Innen a *Kiskunsági Nemzeti Park* **kilátótornya**ból jól belátható a vidék. Innen indul a 4 km-es *tóserdei körtúra*. A Holt-Tisza hídnál **csónakkölcsönző** üzemel, így a virágmezőkkel tarkított víz hátán csendes, szép területekre juthatunk el.

A Szentkirályra vezető út mentén mintegy 4 hektáron alakították ki a **Népfőiskolát**. A *Széchenyi-házban* van az *emigrációs múzeum és a könyvtár*. A *Kölcsey-házban* több kiállítóhely található. Nyitva áll a látogatók előtt a **Kézművesek háza**, a Bolyai-ház vendégszobákkal, a Tisza vendéglő és kollégium, valamint a **fedett uszoda**. Különleges látnivaló az 1976-ban felszentelt Árpád-kori falusi templomokat idéző **Istenháza** (Felsőalpár 3. 06/76/549-049).

Csépa

A Tiszazugban – különösen Csépatól északra és nyugatra – különböző korú tiszai morotvák és fertők alakultak ki. Ez a tiszai Alföld egyetlen olyan vidéke, ahol a felszín kialakításában döntő szerepet játszott a hajdan itt folyó Ós-Duna és a Tisza feltöltő tevékenysége. Kiemelkedő természeti érték a **Csépai-fertő**, az egykori vízi világ utolsó tanúja. A vasútállomástól észak felé, a felsőföldi tanyákhoz vezető Nagy úton, kb 1,5 km-re találjuk a fertő 67 hektáros védett területét – lankás homokhátak és szikések között. Partja nagyobb részt természetes lejtésű. Közepén mesterséges árok húzódik.

Gazdag a terület állatvilága. Fészkelő madarai jellegzetes mocsári és nádi fajok : *kis vöcsök, törpegém, cigányréce, szárcsa, vízityúk, barna rétihéja*. Az apróbb énekesek közül gyakori a *nádi tücsökmadár, a nádírigó, a cserregő és az énekes nádiposzáta, a nádi sármány*. A fertőből negyed százada még fogtak réti csíkot, ma inkább látható a *vöröshasú unka és a kecskebéka*. Tavasszal a környék valamennyi kétéltűfaja számára kedvelt szaporodó hely a fertő. Szép számmal él itt az *erdei egér és az aprószemű erdei egér*- egyébként a Tisza-völgyében viszonylag ritkán fordulnak elő.

A Tisza és a holtágak ideális **horgászhelyek**, szívesen felkeresik az apróvadban gazdag környéket a vadászok is. A *Gyova-Mámai Holt-Tiszán* strandolni is lehet.

A faluban szerepet kapott a nagy sikerű **Indul a bakterház** című filmben.

Minden évben megrendezésre kerülő programok :

- Országos állat- és kirakodóvásár – minden év április és szeptember első szombatján
- Jakab-napi búcsú – minden és július utolsó vasárnapja
- Szüreti találkozó – minden év októberében

Tiszaalpár

Az Alpár és Tiszaújfalu egyesülésével létrejött falu többek között **Helytörténeti és Természetrajzi Kiállítását** (Bethlen Gábor u. 5.) kínálja azoknak, akik rövidebb pihenőt tartanak itt. Akik hosszabban szeretnének itt kikapcsolódni azok nincsenek évszakhoz kötve, mivel meleg vízzel várja őket a **termálfürdő**.

A **Kosár- és Vesszőtermék Gyűjteményben** (Honfoglalás u. 1.) szemet gyönyörködtető, ahogy bemutatják a tiszaaalpári mesterek tudását, köztük a *Kosárfonó Népi Iparművész* címet elnyert *Horti József* alkotásait.

A **Várdomb** kihagyhatatlan állomása a tiszaaalpári ismerkedésnek. Valamikor *földvár* magasodott ezen a helyen.

Árpád fejedelem szobrához ma lépcsősor vezet fel.

A domb északi oldalán 1755-ben, Althann Mihály Károly váci püspök támogatásával, barokk stílusban épült a **római katolikus templom**, melyet Szűz Máriának, a Jótanács Anyjának tiszteletére szenteltek fel.

A várdomb festői szépségében, teljes pompájában tárul elénk az *Alpári Holt-Tisza és az Alpári-rét*. Az év minden szakában más-más arcát villantja fel!

A Várdomb és a paplak közötti völgyben 2001 őszén adták át az *Árpád-kori falu* két feltárt házának rekonstrukcióját. A falu nevezetessége a **Zárdatemplom** is, vagy, ahogy erre felé nevezik, a „*tanyai bazilika*”. A Jézus Szíve tiszteletére felszentelt templom szentélyében monumentális freskó jeleníti meg a tanító Krisztust és az egyháztörténelem nagy magyar, illetve bencés szentjeit (*Hajnal János, Kovács Zoltán, Azbey Imre*). A templom mellé épült a *Szent Benedek Leányai Társaság* nővéreinek **kolostora** (1995).

Az árvízjárta, nyári gáttal védett Alpári-rét partszegélyén ősszel virágzik a Kárpát-medence bennszülött növénye, a Tisza-parti margitvirág. A nedves kaszálókon májusban jelenik meg a mocsári kosbor. Az alpári Holt-Tisza az igen ritka tündérfátyol egyik élőhelye. Az égerláp erdő aljnövényzetében és az Ős-Tisza egykori medrét jelző lápi csalán. Az Alpári-rét tavaiban honos a csak egy-két milliméterre megnövő vízi dara. A végeláthatatlan fűzligetekre épül a falu híres kosár- és vesszőfonó hagyománya. A buja aljnövényzetű, madárvilágát tekintve is gazdag ártér a jelzett túraútvonal és tanösvény mentén látogatható. Információs táblák tájékoztatnak a természeti értékekről, a látnivalókról. A 147 hektáros holtágat horgászvízként és strandként hasznosítják.

Minden évben megrendezésre kerülő programok :

- Katolikusok nagybúcsúja – minden év május első vasárnapja
- Tiszaújfalui búcsú és Tiszaaalpári Napok – minden év augusztus 20.
- Szüreti felvonulás és bál – minden év október első hétvégéje